

Kis-Balaton Projekt

AQUAPROFIT

Emlékezető

2008. július 3-ai Kis-Balaton egyeztető fórumról

Fórum vezetője:	Korcsog Attila
Résztvevők:	Jelenléti ív szerint
Dátum:	2008. július 3.
Helyszín:	Fenekpuszta, a Balaton – Felvidéki Nemzeti Park „Vönöczky Schenk Jakab” bemutatóháza
Emlékeztetőt összeállította:	Aquaprofit Zrt.

NAPIREND:

9.45 – 10.00	Érkezés, regisztráció
10.00 – 10.20	Az előzetesen megküldött fórum alapokirat megvitatása, elfogadása Gerentsér Gábor (Aquaprofit Zrt.)
10.20 – 10.30	Fórum hitelesítők megválasztása, a fórum működésével kapcsolatos kérdések megvitatása Gerentsér Gábor (Aquaprofit Zrt.)
10.30 – 11.00	A hidraulikai modellezés eredményei Baranya Sándor (Pelso 2007 szakértő)
11.00 – 11.15	Természetvédelmi szempontok és indikátorok Müller Zoltán (Pelso 2007 szakértő)
11.15 – 11.45	A tervezés aktuális kérdései, vízminőségi kérdések Fülöp Bence (Pelso 2007 szakértő)
11.45 – 13.00	Kérdések, vita
13.00 - 14.00	Ebéd

Kis-Balaton Projekt

AQUAPROFIT

Gerentsér Gábor: Ismertette a Kis-Balaton egyeztető Fórum életrehívásának okait, röviden a Fórum működését leíró alapokiratot.

Javaslatok a Fórum működési szabályzatához: A Fórum legyen határozott idejű, és ez a tervezés időtartama legyen, mely a Projekt előkészítésére megkötött Vállalkozási Szerződés alapján a Vállalkozó rendelkezésre állásának határideje: 2009. december 31.

Gerentsér Gábor: Kéri a jelen lévő Fórum tagokat, hogy válasszanak tagjaik közül jegyzőkönyv vezetőt és hitelesítőket.

Megyer Csaba – jegyzőkönyv vezető
Toldi Miklós és Gál Lajos hitelesítők

A javasolt változtatásokkal együtt a Fórum tagok elfogadták a Fórum működési szabályzatát.

Baranya Sándor (BME)

Összefoglaló előadást tart a hidraulikai modellezés eredményeiről, melyet kétdimenziós modellben, jellemző vízhozamok esetében készítettek el.

A modell bemutatta:

- áramlási sebességeket, sebesség eloszlásokat
- fajlagos vízhozamokat
- vízmélységeket
- tározott víztérfogat jellemzőit

Megyer Csaba: Figyelembe vette-e a modell, ha igen, milyen szinttel az árapasztót, amely az áramlás javító felett van? A 105,45 mBf-i déli árapasztó küszöbszint mellett hogyan alakulnak az áramlási sebességek a 2-es terelőtöltés déli végénél az áramlásjavító csatorna környezetében?

Baranya Sándor 105,2 –est tartalmazza ez a számítás. A 105,7-esre is el lesz készítve a modell.

Gál Lajos: Mikor készültek a légifotók?

Fülöp Bence: A felvételek frissek, tavaly ősszel készültek.

Toldi Miklós: (a fórumon elhangzott kérdéseit és a munkájához kért információk jegyzékét összefoglalva megküldte, mely itt olvasható:

1. Fedettségi térkép (növényborítottság)

Kis-Balaton Projekt

AQUAPROFIT

2. Hidrológiai modell a vízmélységekkel az elárasztás után 3, 5, 15 m³/s vízhozammal. Baranya Sándort kértem, hogy a különböző vízmélységeket ne csak a színek jelezzék, hanem azok határvonalát is húzza meg. Azt mondta ez könnyen megoldható.
3. Hidrológiai modell az áramlásviszonyokkal, 3, 5, 15 m³/s vízhozamnál
4. A 3, 5, 15 m³/s vízhozamok átlagos gyakorisága mondjuk az elmúlt 20-30-40 év adatsora alapján. Ezt havi szinten kérném. Tehát valami hasonló formában: januárban 3 m³/s 15 nap, 5 m³/s 12 nap, 15 m³/s 4 nap átlagosan az elmúlt 40 évben, és így tovább minden hónapra.
5. Van-e már modell mondjuk 30 m³/s vízhozamra? Ennek a vízhozamnak mi a valószínűsége szintén hónapra lebontva átlagosan az elmúlt 30-40 év adatsora alapján?
6. Mi az visszatérési valószínűsége extrém nagy vizeknek.
7. Mekkora az a vízhozam, ami extrémnek számít?
8. Mekkora az a vízhozamküszöb, ami haváriás helyzetet okozhat a rendszerben?
9. Van-e valamilyen tendenciózus változás a vízhozamok tekintetében az elmúlt 30 évben? Gondolok itt olyanra, hogy pl. statisztikailag kimutathatóan növekednek a vízhozamok az utolsó 9 évben, vagy csökkennek az elmúlt 15 évben?
10. Amennyiben ilyen jelenség kimutatható, akkor az milyen irányú és mekkora nagyságú?

Pomogyi Piroska: Kettes ütem 4-es víztáj 16 éve víz alatt van, értékes sások, melyek jól alkalmazkodtak a változó vízviszonyokhoz. A nádasok és gyékényesek a déli részén rendkívül gyomosodottak, ha vizet kap ez a terület, visszahúzódnak a gyomok, nem fognak a tervezett viszonyok között károsodni az értékes növényfajok.

Müller Zoltán: A viták középpontjában a bypass és a flexibilitás állt. A bypass-nak az a kiemelt jelentősége, hogy a terület ne legyen kis vízszintnél kényszerítve áramoltatva.

Toldi Miklós: Szükség lenne terepbejárásra is.

Aradi Csaba: A természet a megfelelő idő alatt (25 – 50 év) az adott feltételeknek megfelelően a legnagyobb határfokkal veszi fel az elérhető táplálékot.

Ez az alapkérdése az egésznek. A különböző vízszintek eddig sem okoztak problémát, ehhez alkalmazkodott a jelenlegi flóra is. A jelenlegi is egy művi állapot, erre szerveződött, ehhez alkalmazkodott a növényzet. A természeti rendszerek szempontjából nem lát veszélyt. Az üzemeltetés során olyan helyzetet kell teremteni, hogy az esetlegesen felmerülő problémák kizárhatók legyenek, a természet jelzésére válaszolni tudjunk.

Pomogyi Piroska: A természet maga tudja, mit akar, de jelenleg nem lehet kézbentartani, szabályozni a folyamatokat, nincsen mód beavatkozásra. A projekt pontosan ezért fontos.

Toldi Miklós: Itt a Kis-Balatonon nem hagyhatjuk magára a folyamatokat, ez sokkal értékeesebb terület annál.

Fonyó György: Előadás, „A Kis-Balaton Alsó Tározójának vízminőségi és transzport modellezése”

Kis-Balaton Projekt

AQUAPROFIT

Bemutatásra került a modellezés tematikája, a modellek felépítésének módja, a figyelembe vett tényezők.

A vizsgálatok legfontosabb megállapításai:

- Modelljeink jól leírják a rendszer jelenlegi működését.
- Az Ingói-berek jelenleg kiemelkedő fontosságú a N eltávolítás szempontjából, míg a P visszatartása kicsi.
- Az Alsó-tározó beüzemelésével és az Ingói-berek kiiktatásával a várható P eltávolítás növekszik, míg a N eltávolítása kis mértékben csökken, ez azonban nem jelent káros hatást a Balatonra (N:P arány a kékalgák elterjedése ellenében változik).
- A leendő Alsó-tározó viselkedése nagymértékben függ az ott tartósan kialakuló vegetáció típusától. A visszatartás viszonylag tág határok között változhat a vegetáció függvényében.
- Az Alsó-tározó beüzemelése a meglévő Felső-tározó működését kiegészíti, növelve az egész rendszer tápanyag visszatartását

A vizsgálatok még folyamatban vannak, ez egy előzetes anyag.

Fülöp Bence: Ki kell derülnie, melyek azok a tényezők, amelyek nagyban változtatják a rendszer működését, melyek, amelyek nem.

Gál Lajos: Hogyan hat az esetleg növekedő nitrogénterhelés a keszthelyi öböl eutrofizálódására?

Müller Zoltán: A kékalga elszaporodását kell elkerülni leginkább, ez termel toxinokat. A limitáló tényező a foszfor, és ha kevesebb a nitrogén, akkor a kékalgák kerülnek versenyelőnybe.

Farkas Béláné: Tervezett létesítmények és funkcióik:

Alapkérdésünk: Hogyan tudják a létesítmények rugalmasan a természetvédelem, vízminőség védelem, árvízvédelem érdekeit?

Térképen bemutatta a tervezett létesítményeket, a létesítmények funkcióit.

A következő alkalomra Rátky tanár úr befejezi a rövidre zárás szintjeinek és hatásainak vizsgálatát.

Elkészült a végleges létesítmény jegyzék. (ezt a következő alkalomra minden résztvevőnek megküldjük)

Müller Zoltán: „Természetvédelmi szempontok és indikátorok” előadás.

A Kis-Balaton az egyik legkomplexebb rendszer Magyarországon. A beavatkozások eredményeinek mérése alapvető igény, és meg kell határozni egy hatékonyan működtethető monitorozó rendszert, ezekhez indikátorokat kell meghatározni.

Javaslat, hogy wetland – szerű működés valósuljon meg.

Kis-Balaton Projekt

AQUAPROFIT

Toldi Miklós: A nádas esetében elég a területi megjelenítés, vagy osztályozni kellene a nádast a monitorozáshoz?

Müller Zoltán: A monitorozó rendszer bővíthető. A részletes monitoring rendszer leírása a KHV része lesz. Madarak tekintetben is bővül még a monitoring rendszer.

Toldi Miklós Milyen módszerrel dolgozzák össze a különböző szakterületek adatait?

Müller Zoltán: Egy ilyen monitorozó rendszer működését a területet ismerő szakembereknek kell üzemeltetni, olyan „mozgó pontok” is bekerülnek a monitorozó rendszerbe, amelyet az itt dolgozó szakemberek határozhatnak meg.

Fülöp Bence: A terepi bejárás tervezett időpontja július 10. lesz.